

A Kúria végzése

Az ügy száma: Kvk.IV.39.097/2024/4.
A tanács tagjai: Dr. Kalas Tibor a tanács elnöke
Dr. Kiss Árpád Lajos előadó bíró
Dr. Balogh Zsolt bíró
A kérelmező: Czibula-Myers Csaba
(8621 Zamárdi, Vécsey K. u 165.)
A kérelmező képviselője: Dr. Nehéz-Posony Katinka ügyvéd
(1137 Budapest, Szent István park 14. VI/3.)
Érintett: Zamárdi Város Képviselő-testülete
(8621 Zamárdi, Szabadság tér 4.)
Az eljárás tárgya: választási ügy
A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél: a kérelmező
A felülvizsgálni kért határozat: a Somogy Vármegyei Területi Választási Bizottság 67/2024. (V. 23.) számú határozata

Rendelkező rész

A Kúria

- a Somogy Vármegyei Területi Választási Bizottság 67/2024. (V. 23.) számú határozatát helybenhagyja;
- kötelezi a kérelmezőt, hogy az esedékesség napjáig fizessen meg az államnak – az állami adó- és vámhatóság illetékbevételi számlájára – 10.000 (azaz tízezer) forint nemperes eljárási illetéket.

A fizetendő illeték a határozat jogerőre emelkedését követő 60. napon válik esedékessé.

A végzés ellen további jogorvoslatnak nincs helye.

Indokolás

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

- [1] A Zamárdi Hírmondó Választási különszámában közzétett meghívó szerint „Zamárdi Város Képviselő-testülete ciklusértékelő lakossági fórumot tart, melyre szeretettel meghívja Önt és kedves családját (állandó lakosokat, nyaralótulajdonosokat). Időpont: május 30. 18 óra
Helyszín: Közösségi Ház”
- [2] A Kérelmező 2024. május 17. napján kifogást nyújtott be a Zamárdi Helyi Választási Bizottsághoz (a továbbiakban: HVB) kifejtve, hogy a Zamárdi Hírmondó Választási különszámában a választási eljárásról szóló 2013. évi XXXVI. törvény (továbbiakban: Ve.) rendelkezéseit sértő tartalom jelent meg, továbbá az meghívót tartalmaz Zamárdi Város

Képviselő-testülete 2024. május 30. napjára meghirdetett ciklusértékelő lakossági fórumára, amely a véleménye szerint kampányesemény.

- [3] A kifogásában kérte, hogy a HVB a jogsértő magatartástól Zamárdi Város Önkormányzatát, annak jelenlegi- és újrainduló polgármesterét és képviselőit tiltsa el. Kérte kötelezni az Önkormányzatot, hogy a jogsértő ciklusértékelő fórumot a kampányidőszakon kívüli, valóban ciklust záró időszakra, azaz 2024 őszére helyezték át. Előadta, hogy a ciklus 2024 októberéig tart, annak a választást megelőző értékelése felesleges lenne, kivéve ha az kifejezetten kampányesemény. Amennyiben azt az Önkormányzat közpénzen, az önkormányzati cégek bevonásával és a szintén polgármester-jelöltek és képviselő-jelöltek kizárásával mégis megtartja, az a Ve. 2. § (1) bekezdése a)-f) pontok sérelmével járna.
- [4] A HVB a 27/2024. (V. 19.) számú határozatával megállapította, hogy a kifogás részben megalapozott volt, a Zamárdi Hírmondó Választási különszámában – a jelöltek bemutatkozásán kívül – megjelentett hirdetések esetében a jogsértés ténye megállapítható. Nem tartotta alaposnak azonban a kifogás ciklusértékelő lakossági fórum megtartására irányuló részét, mivel jogszabály nem írja elő, hogy egy ilyen fórumot hogyan és mikor kell, vagy lehet tartani, ezért a kifogás ezen részét elutasította.
- [5] A Kérelmező fellebbezése folytán eljáró Somogy Vármegyei Területi Választási Bizottság (a továbbiakban: TVB) a HVB határozatát helybenhagyta. Megállapította, hogy az önkormányzat munkájáról értékelő fórum bármilyen elnevezéssel önkormányzati ciklus közepén is tartható, arra vonatkozóan jogszabályi rendelkezés nincs, hogy értékelést csak önkormányzati ciklus végén lehet tartani. A TVB megállapította, hogy a ciklusértékelő lakossági fórum nem a jelenlegi polgármester, Csákovics Gyula polgármester-jelöltként szervezett rendezvénye, nem választási esemény, amelyen valamennyi jelölt számára egyenlő esélyt kellene biztosítani, hanem az önkormányzat rendezvénye, így a Ve.2. §-a szerinti választási alapelvek a többi jelölt vonatkozásban a rendezvény megtartásával nem sérülnek, annak megtartástól való eltiltása – míg az nem minősül kampánytevékenységnek, amely pedig jelenleg nem megítélhető – nem a választási bizottságok hatásköre. A ciklusértékelő fórum megtartására vonatkozó hirdetés valóban nem lett volna elhelyezhető a Zamárdi Hírmondó Választási különszámában, erre vonatkozóan követett el jogsértést a Zamárdi Hírmondó kiadásáért felelős önkormányzat, amit a HVB határozat megállapított és abban a részben a döntést a TVB is helybenhagyta.

A felülvizsgálati kérelem

- [6] A Kérelmező felülvizsgálati kérelmében a HVB határozatának megváltoztatását kérte akként, hogy a Kúria állapítsa meg, hogy „Zamárdi Képviselő-testülete a 2024. május 30-ára meghirdetett ciklusértékelő lakossági fórum megszervezésével és megtartásával jogosulatlan kampánytevékenységet folytat, mellyel megsérti a Ve. 2. (1) bekezdés a), c) és e) pontban foglalt alapelveit”, továbbá kérte a kifogásolt rendezvény szervezésétől és megtartásától, valamint a további hasonló jogszabálysértéstől való eltiltását.
- [7] A Kérelmező szerint a TVB a rendelkezésre álló bizonyítékokat okszerűtlenül mérlegelte, azokból téves következtetéseket vont le, mivel Zamárdi Város Képviselő-testületének a 2024. május 30-ára meghirdetett ciklusértékelő lakossági fóruma kampánytevékenységnek minősül. Így sérti a Ve. 2. § (1) bekezdésének a) pontja szerinti, a választás tisztaságának megóvása alapelvét az, hogy a képviselő-testület kampányrendezvényt szervez és tart meg önkormányzati erőforrásból, a Ve. 2. § (1) bekezdésének c) pontja szerinti, esélyegyenlőség a jelöltek és a jelölő szervezetek között alapelvét az, hogy a lakossági fórumot az újrainduló polgármester fogja tartani, amellyel hátrányba hozza a Kérelmezőt mint polgármesterjelöltet a kampány legkiélezettebb időszakában, a választás előtt tíz nappal. Sérti továbbá a Ve. 2. § (1)

bekezdésének e) pontját az, hogy a képviselő-testület olyan rendezvényt szervez a választási kampányidőszak utolsó szakaszában, mely formailag lakossági fórumra hasonlít, azonban célja az inkumbens jelöltek és polgármester tevékenységének bemutatása, ezáltal népszerűsítése.

- [8] A felülvizsgálati kérelemben foglaltak szerint a vitatott rendezvényen felszólalók személye, az esemény időzítése, valamint annak a helyi sajtóban történő hirdetése, és meghirdetett tartalma alapján megfelel a Ve. 140. §-a szerinti kampányeszköz fogalmának. A Ve. 141. § szerint pedig kampánytevékenység a kampányeszközök kampányidőszakban történő felhasználása és minden egyéb kampányidőszakban folytatott tevékenység a választói akarat befolyásolása vagy ennek megkísérlése céljából. Ennek megfelelően a fórum kampányeszköz, annak megszervezése és megtartása kampánytevékenység. A „ciklusértékelő lakossági fórum” megszervezése, megtartása nem az önkormányzat jogszabályban meghatározott feladat- és hatásköre, mivel ez nem a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (a továbbiakban: Mötv.) által kijelölt kötelező vagy önként vállalt feladat- és hatáskör, így a Ve. 142. §-a jelen esetben nem alkalmazható.
- [9] A felülvizsgálati kérelem utalt az Alkotmánybíróság 3096/2014. (IV. 11.) AB határozatára abban a tekintetben, hogy az önkormányzat sajtóterméke a helyi közhatalmat jeleníti meg, választási időszakban megkérdőjelezi az egyenlő esélyek elvének érvényesülését az a tény-, vagy akárcsak látszat, ha választási kampányban semleges pozícióját feladva az egyik jelölő szervezet vagy jelölt mellett tűnik fel. Ilyen esetekben politikai hirdetés hiányában is alkalmas lehet az adott lapszám arra, hogy helyi szinten megbontsa a jelölő szervezetek és a jelöltek közötti esélyegyenlőségét. A sajtómegjelenéssel analóg módon lehet azokra a rendezvényekre is tekinteni, melyek önkormányzati erőforrásból valósulnak meg és az önkormányzattól újrainduló jelöltek szerepeltetik. A kérelmező hivatkozott továbbá a Kúria Kvk.I.37.394/2014/2. számú végzésére, amely ezt az értelmezést erősítette meg. Abból a tényből pedig, hogy mind a polgármester, mind a képviselők jelentős többsége újraindul az önkormányzati választáson, az következik, hogy a ciklusértékelésnek kifejezett célja az újrainduló képviselők és polgármester számára lehetőséget teremteni eddigi tevékenységük népszerűsítésére, ami azonban felveti a rosszhiszemű és rendeltetésellenes joggyakorlás gyanúját.
- [10] A Kérelmező ugyancsak hivatkozott a Kúria Kvk.V.37.941/2016/3. számú végzésére, amely szerint a választás tisztaságára és a jóhiszemű és rendeltetésellenes joggyakorlásra vonatkozó alapvető rendelkezések megsértése mindig megállapítható abban az esetben, ha valaki a jogosultságával nem a jogszabályi rendelkezésekkel, illetve ezek céljával, rendeltetésével összhangban állóan él. Utalt a Kúria Kvk.IV.37.359/2014/2. számú végzésében foglaltakra és kifejtette, hogy a rendeltetészerű joggyakorlás sérelme több a jogsértés megállapíthatóságánál. Megbomlik a választási versengésbeli esélyegyenlőség akkor, ha valamely jelölő szervezet vagy jelölt a kampány időszakában olyan támogatásban részesül, olyan segítséget kap, amely őt ésszerű indok nélkül privilegizálja más szervezetekhez és jelöltekhez képest. A választási versengés során megkérdőjelezi az egyenlő esélyek elvének érvényesülését az a tény, avagy látszat, amikor a helyi közhatalom a választási kampányban semleges pozícióját feladva az egyik jelölő szervezet vagy jelölt mellett tűnik fel.
- [11] A Kérelmező kitért arra, hogy a TVB nem vizsgálta azt, hogy őt polgármesterjelöltként hátrányba hozza a kifogásolt esemény megtartása, számára nem létesít lehetőséget az önkormányzat a kifogás tárgyát szolgáló eseményen arra, hogy kifejtse álláspontját az eddigi önkormányzati ciklusról olyan terjedelemben és formában, ahogyan arra a jelenleg regnáló és újrainduló polgármesternek lesz módja, amennyiben megtarthatja a kifogásolt ciklusértékelő lakossági fórumot.

- [12] A Kérelmező hangsúlyozta, hogy a Ve. 2. § (1) bekezdés c) pontjába foglalt esélyegyenlőségének érvényesítése érdekében az állami, illetve az önkormányzati szervezeteknek tartózkodniuk kell attól, hogy a pártok (jelöltek) szabad versengésébe beavatkozzanak. A hivatkozásai szerint a Kúria Kvk.IV.37.360/2014/2. számú határozatában megállapította, hogy „az önkormányzat eredményeit népszerűsítő plakát olyan kihelyezése, amely az országgyűlési képviselők 2014. április 6-ai választásán indult jelölt kampányplakátja mellett (illetve azzal vizuálisan érintkezve) került elhelyezésre sérti a Ve. 2. (1) bekezdés c) pontját.”
- [13] A Kúria az Érintettet nyilatkozattételre felhívta, aki a 3. sorszám alatt megküldte a 144/2024. (V. 18.) KT határozatát, melyben a felülvizsgálati kérelem elutasítását kérte, kifejtve, hogy a Zamárdi Város Önkormányzatának a 17/2019. (XI. 4.) önkormányzati rendeletével megállapított Szervezeti és Működési Szabályzata 57. § (5) bekezdése és az 59. §-a szerint a képviselő-testület lakossági fórumot tarthat, amely nem minősül kampányeszköznek, nem tekinthető kampánytevékenységnek. A tényállások eltérő volta miatt vitatta a Kúria Kvk.I.37.394/2014/2. számú végzésének jelen ügyben történő alkalmazhatóságát, továbbá csatolta a Kérelmező üggyel kapcsolatos facebook bejegyzését.

A Kúria döntése és jogi indokai

- [14] A kérelmező bírósági felülvizsgálati kérelme nem alapos.
- [15] A Kúria megállapította, hogy a Kérelmező mint nyilvántartásba vett polgármesterjelölt és egyéni listás képviselőjelölt személyes érintettsége a Ve. 222. § (1) bekezdése alapján fennállt. A kérelmező ügyvédi képviselettel eljárva, határidőben terjesztette elő felülvizsgálati kérelmét, annak tartalma megfelelt a Ve. 224. § (3) bekezdésében foglalt tartalmi követelményeknek, ezért a Kúria a kérelmet érdemben bírálta el.
- [16] A Ve. 140. §-a szerint kampányeszköznek minősül minden olyan eszköz, amely alkalmas a választói akarat befolyásolására vagy annak megkísérlésére. A Ve. 141. §-a kimondja, hogy kampánytevékenység a kampányeszközök kampányidőszakban történő felhasználása és minden egyéb kampányidőszakban folytatott tevékenység a választói akarat befolyásolása vagy ennek megkísérlése céljából.
- [17] A Ve. 142. §-a értelmében nem minősül választási kampánynak a választási szervek tevékenysége, az állampolgárok – mint magánszemélyek – közötti személyes kommunikáció, függetlenül annak tartalmától és formájától, továbbá az Alkotmánybíróság, a bíróságok, a helyi önkormányzatok és más állami szervek jogszabályban meghatározott feladatuk során végzett tevékenysége.
- [18] A felülvizsgálati kérelem szerint a meghirdetett „ciklusértékelő lakossági fórum” kampánytevékenységnek minősül, amelyre a Ve. 142. §-a nem alkalmazható.
- [19] A Kúria a rendelkezésre álló adatokból megállapította, hogy a közzétett meghívó a ciklusértékelő lakossági fórum tartalmára, a felszólalókra, a lebonyolítás rendjére vonatkozó adatot nem tartalmaz, abból – és az eljárásban rendelkezésre álló adatokból – a fórumon elhangzó kijelentésekre, így különösen arra vonatkozó megállapítás nem volt tehető, hogy ott bármely képviselőjelölt, vagy polgármesterjelölt melletti kiállítás történne, vagy a rendezvény célja ez lenne.
- [20] Az Möt. 2. § (1) és (2) bekezdésének rendelkezései szerint a helyi önkormányzás a település, valamint a vármegye választópolgárai közösségének joga, melynek során érvényre jut az állampolgári felelősségérzet, kibontakozik az alkotó együttműködés a helyi közösségen belül. A helyi önkormányzás a helyi közügyekben demokratikus módon, széles körű nyilvánosságot teremtve kifejezi és megvalósítja a helyi közakaratot. Ennek megfelelően az önkormányzat – képviselő-testülete – által tartott lakossági fórum célja alapvetően az együttműködés és a széleskörű nyilvánosság biztosítása mellett a helyi közakarat érvényre juttatása, mely így a

helyi önkormányzat jogszabályban meghatározott feladata során végzett tevékenységnek minősül, így a Ve. 142. § értelmében nem minősül választási kampánynak, további tényállási elemek hiányában nem sérti a Ve. 2. § (1) bekezdés a), c) és e) pontjait.

- [21] A Kúria általánosságban megjegyzi, hogy előfordulhat ugyan, hogy egy jogszerűen, nem kampánytevékenységként szervezett rendezvényen a jogszerű célon túlmutató, Ve. hatálya alá tartozó cselekmény is megvalósul, azonban ez nem eredményezheti egy jogszerű önkormányzati rendezvény megtartásának előzetes megtiltását olyan esetben, amikor a jogsértés jövőbeni esetleges megvalósulására nincs adat. A Kérelmező által felhívott eseti döntésekkel szemben tehát jelen ügyben nem volt megállapítható, hogy a helyi önkormányzat (képviselő-testülete) valamely jelölt, vagy jelölő szervezet melletti kiállást valósítana meg. Ezzel szemben az ügyben megállapítható tények szerint a fórumot – a jelölő szervezetek szempontjából – vegyes összetételű képviselő-testület fogja tartani, melynek így nem feladata a választási esélyegyenlőség biztosítása. A lakossági fórum alkalmas annak biztosítására, hogy az önkormányzat tevékenységével, eredményeivel, hiányosságaival szembeni érvek-ellenérvek egyaránt megjelenjenek.
- [22] A Kúria a fentiek alapján megállapította, hogy a TVB határozata nem sérti a Ve. 2. § (1) bekezdés a), c) és e) pontját, a felülvizsgálati kérelem megalapozatlan volt, ezért a Ve. 231. § (5) bekezdés a) pontja alkalmazásával annak helybenhagyásáról döntött.

A határozat elvi tartalma

- [23] *A helyi önkormányzat által tartott lakossági fórum nem minősül választási kampánynak.*

Záró rész

- [24] A Kúria a felülvizsgálati kérelemről a Ve. 229. § (2) bekezdése szerint nemperes eljárásban, három hivatásos bíróból álló tanácsban, a Kp. 151. § (1) bekezdése és 124. § (5) bekezdése alapján tárgyaláson kívül határozott.
- [25] A Ve. 228. § (2) bekezdése és a Kp. 35. § (1) bekezdése alapján alkalmazandó, a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (Pp.) 102. § (1) bekezdése alapján az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (a továbbiakban: Itv.) 45/A. § (5) bekezdése szerinti mértékű feljegyzett nemperes eljárási illeték megfizetésére a felülvizsgálati kérelem megalapozatlanságára tekintettel a Kérelmező köteles.
- [26] A Kúria tájékoztatja a Kérelmezőt, hogy az illetéket a Nemzeti Adó- és Vámhivatal 10032000-01070044-09060018 számú illetékbevételei számlájára kell az esedékesség napjáig megfizetnie. A megfizetés során közleményként fel kell tüntetni a Kúria megnevezését, a kúriai ügyszámot, valamint a fizetésre kötelezett adóazonosító számát (30/2017. (XII. 27.) IM rendelet 2. § (2) bekezdése e) pont). Az esedékességről az Itv. 78. § (4) bekezdése rendelkezik.
- [27] A végzés elleni további jogorvoslat lehetőségét a Ve. 232. § (5) bekezdése zárja ki.

Budapest, 2024. május 28.

Dr. Kalas Tibor s.k.
a tanács elnöke

Dr. Kiss Árpád Lajos s.k.
előadó bíró

Dr. Balogh Zsolt s.k.
bíró

